

XLII) Eșită și expedită
105.) din 12. Noembrie 1855.

P A T E N T A

Дъшпъръ еаскъ дін 5. Ноembrie 1855
пентрѣ тотъ кзпрінсълъ дшперіэлъ,

кз каре се пьвлікь конкордатъл дшеіатъ
дн 18. Августъ 1855 дн Віена дштре сжщца са
Папа Піз IX ші Мъріа са ч. р. апостолікь Фран-
чіскъ Іосефъ I. дшшратъл Австріеі, ші се ordінъ,
ка не джгъ ресервріле дшсептате дн артк. I
ші II. дін ачестъ патентъ, діснъсечізіле конкор-
датълзі съ айбъ дн тотъ імперіэлъ де плінъ пѣтере
де леце дін зїза промългъреі ачестеі патенте

Noi Франчіскъ Іосефъ I. шчл.

(Titulus magnus).

Деждъ дін възъ воінца лзі Дшмнезех не-амъ
сзітъ не тронълъ стръвзілоръ пострі, амъ авзтъ
пърреа дшайнтеа окілоръ репоіреа ші дшгъреа
фшдшшнтелоръ моралі але ordінеі соціалі ші але
ферічіреі попорелоръ постре. Кз атжтъ шай пълтъ
врезършъ де о сакръ деторіндъ а пострѣ, а
addъче дн армоніъ рьпортеле статълзі кьтръ ві-
серіка католікъ кз лецеа дівінъ ші кз интереселе
челе віне дшделесе але імперіэлзі пострѣ. Спре
ачестъ сконъ, дшпъ че амъ аскълтатъ не Ешсконіі
знелі магі пърді а імперіэлзі пострѣ, амъ пьвлікатъ
пентрѣ релатівеле дері декретеле постре дін 18.
ші 23- Априле 1850 ші амъ кзресшвнсъдъ ачеста
маі пълторъ ліпсе дштедіторе але вііедеі екле-
сіастіче.

Дшпъ ачеста, спре а дшделіні опера салъ-
таре, не-амъ пьсв дн дшделепере кз сшавнълъ
понтіфічізі ші дн 18. Августъ ап. џ. амъ дшеіатъ
кз канълъ вісерічеі знъ конкордатъ десволтатъ
не ларгъ.

Дждъ ачестъ конкордатъ дн кзносчїнда по-
порелоръ постре, ordінътъ, дшпъ че амъ аскълтатъ
не шїністрїі пострі ші не консїліэлъ імперіэлзі,
челе зршъторе.

I.

Вомъ діснъсе челе де ліпсъ, ка дірецінда
скоелоръ католіче дн ачеле дері, знде нъ кзр-
ресшвнде кз артк. VIII, съ со addъкъ дн армоніе
кз діснъсечізіле ачестзі арткѣлъ. Пшпъ атъчі
се ва прочеде дшпъ ordінъчїзіле дн фїіндъ.

II.

Е воінца пострѣ, ка ждкьторіеле ешсконалі
де кьсъторіъ съ се дшфїіндзее кьтъ маі кзрждъ
ші дн деріле імперіэлзі знде нъ есістъ, спре а
decide аспра кзселоръ матрїмоніалі але сшшш-
лоръ пострі католічі дн кзформїтате кз артк.
X. дін конкордатъ. Епока, дн каре съ інтре дн
лзкраре ачесте ждкьторїі се ва фаче кзноскътъ
дін парте-не дшпъ че вомъ аскълта не ешсконі,
дштръ ачѣа се воръ пьвліка сшшшшнтеле че
воръ фї де ліпсъ дн кодичеле чївіле аспра кзсе-
лоръ де кьсъторіъ. Пшпъ атъчі ретжнъ дн пѣ-
тере медїле че есістъ авшм пентрѣ кьсъторіеле
сшшшшлоръ пострі католічі ші ждкьторіеле
пострѣ воръ decide дшпъ еле деспре валореа чївіле
а ачесторъ кьсъторіе ші деспре ешептеле легалі
че провінъ деачї.

III.

Дштръ челемалте, діснъсечізіле кзпрінсе дн
конкордатъл дшеіатъ де ної кз сшавнълъ панале,
воръ авѣ деплінъ пѣтере де леце дн тотъ кзп-
прінсълъ імперіэлъ пострѣ дшченждъ дін зїза
пьвлікьреі ачестеі патенте.

Кз есекътареа ачесторъ діснъсечізіні е дшсър-
чїнатъ шїністрълъ пострѣ де кьлтъ ші дшвѣдъ
пжлгъ, дн дшделепере кз чейлалці шїністрї де
карї се діне ші кз сшпрема пострѣ командъ де бете.

есерчице спиритзали с. лзкръри сакре, обсервандъ дитръ тоте прескриптеле канонелоръ;

е) а кзивока ши а цинé дзпъ порта канонелоръ пончилие провинциали ши синоде диечесане ши а пзвлика лзкръриле лоръ.

Артик. V.

Тотъ дзвѣдъшжнтзлз жзнимеі (тїнеримеі) католиче, дн тоте сколеле, атжтз пзвлїче кжтз ши привате, ва фї кзїформз доптрїнеі релелїзнеі католиче; ear' епископїї, дн пзтерега оффїцїлзї лоръ пасторале, воръ дїреде едзкчїзїнеа релелїосъ а жзнимеі дн тоте їнстїтзтеле де дзвѣдътъръ, пзвлїче ши привате, ши воръ привелїа кз лзаре а шїпте, ка дн нїче о дїсциплїнъ с. овїентъде дзвѣдътъръ че се пропзпне, съ пз фїз нїмїкз контрапїз релелїзнеі католиче ши онестатеі.

Артик. VI.

Nimine пз ва пропзпне сакра теологїѣ, дїсциплїна катехетїкъ вер доптрїна релелїзнеі дн нїче зпз їнстїтзтз, фїз пзвлїкз, фїз приватз, дакз пз ва фї кпчїлатз мїсїзнеа ши авторїзаре дела епископзлз диечесанъ, каре аре асемїна ши дрептзлз де а о ревока кжндз ва креде кз е де фолосъ а фаче ачеаста. Професорїї пзвлїчї де теологїѣ ши дзвѣдъторїї дїсциплїнеі катехетїче се воръ дензмі дїнтре ачеї кандидадї, десуре а кторъ кредїндъ, счїїндъ ши пїетате се ва фї пропзпчїатз епископзлз ши кърора ва фї взкзросъ а ле конкреде ачестъ мїсїзне ши авторїзаре. Ear' знде епископзлз аре датїна де а аплїка не зпї дїнтре професорїї факзлататеі теологїче спре а пропзпне теологїа ла аляшнїї семїнарїзлзї сез, атарї професорї се воръ лза тотдзсна дїнтре ачеїа, не карї епископзлз і ва жздека дїнтре челалдї маї каначї де ачестъ оффїцїз. Пентрз есамїнелел челоръ че аспїръ ла градзлз де допторї де теологїѣ ор де дрептзлз канонїкз, есамїнъторїї, не жзтзтате се воръ дензмі де кътръ епископзлз дїнтре допторїї де теологїѣ ор де дрептзлз канонїкз.

Артик. VII.

Дн цїмпасїеле ши сколеле нїжлочеї пестетотъ, че сжнт десїнате пентрз жзнїнеа католикъ, се воръ дензмі професорї ор дзвѣдъторї пшмаї дїнтре католичї, ши тотъ дзвѣдъшжнтзлз, дзпъ пзтзра овїентзлзї че се пропзпне, ва фї аккомодатз астфелз, ка съ дїтїперъсакъ дн їнїтъ ледеа вїедеї крештїне. Епископїї, конселзжндзсе дїнтре сїне, воръ детермїна кърдїне карї съ се аплїче дн ачесте сколе пентрз сїнелїз релелїз-

неї. Кжтз пентрз дензїнеа дзвѣдъторїлоръ релелїзнеї ла цїмпасїеле пзвлїче ши ла сколеле нїжлочеї, воръ ретжнѣ дн пзтере салзтарїле ordїнъчїзнї карї с'аз пзвлїкатз дн прївїнда ачеаста.

Артик. VIII.

Тодїї дзвѣдъторїї сколелоръ понзларї десїнате пентрз католичї воръ ста сзвт їнспензїнеа еклесїастїкъ. Їнспенторїї сколелоръ пентрз фїжкаре диечесъ се воръ дензмі де кътръ Маїестатеа са чесареъ дїнтре вървадїї пропзшї де кътръ епископзлз диечесї. Не знде дн пзшїтеле сколе пз ва фї провзззтз де ажжзсз пентрз дзвѣдътзра релелїзнеї, воїъ аре епископзлз де а дензмі зпз върватз еклесїастїкъ, каре съ дзвѣде не сколарї катехїстзлз. Кредїнда ши моралїтатеа челоръ че сжнт а се дензмі дзвѣдъторї де сколе, съ фїз пемакзлатъ. Челз че се ва авате дїн калеа дреаптъ, се ва дензпрта дїн постъ.

Артик. IX.

Архїепїскопїї, ши ordїнарїателе воръ денпрїнде потестатеа лоръ пропрїъ кз тотъ лїбертатеа, спїре а перстрїпче кз чевсзра кърдїле перїкзлосе релелїзнеї ши онестатеї с. моралїтатеї, ши спре а ферї не кредїнчїошї де четїреа лоръ, днсе ши гзверпзлз ва днгрїцїї прїн тоте нїжлочеле кзрреспзвїзеторе, ка съ пз се респжндеасъ дн їмперїз атарї кърдї.

Артик. X.

Фїїндкъ тоте кзсселе еклесїастїче, ши дн спедїе челе че се дїнз де кредїндъ, де сзършїпте с. мїстерїеле сакре, де фзнчїзнїле сакре, прекшї ши оффїцїеле ши дрептзрїле днпревлате кз мїнїстерїзлз сакрз, се дїнз ншмаї де фортзлз еклесїастїкъ, ле ва жздека жзделе еклесїастїкъ; прїн зртаре тот ачеста ва децїде азспра кзсселоръ матрїмонїалї дзпъ каноне ши маї аллесъ дзпъ дзкретеле кончїлїзлзї трїдентїнз, ши ншмаї ефентеле чївїлї але кзъсторїеї ле ва ретїте ла жзделе сзкзларе. Че се атїнче де спзсале (дн кредїндърї, логодїрї) десуре есїстїнда лоръ ши ефентеле лоръ дн прївїнда педечелоръ де кзъсторїз, ва жздела потестатеа еклесїастїкъ, дїнжндз дитрз ачеаста прескриптеле кончїлїзлзї трїдентїнз ши дїспзсчїзнїле кзпрїнсе дн епїстола апостолїкъ че днчене: „Autorem fidei“.

Артик. XI.

Дн контра клерїчїлоръ, карї пз портъ вестїпте клерїкалї кзвїнчїосе ши кзрреспзвїзеторе статзлзї ши демнїтатеї лоръ, аз карї шерїтъ дн

дн вер-че модъ ретъстраре, епископії аз тотъ воја де а пропъчїа педенселе декретате дн каноне ши алтеле не карі ле воръ жъдека еї днши де кзвїицъ, прекъш ши а пзпе не зїиї ка ачестїа сзвъ кзстодїъ дн монастїрї, дн семїнаре ор дн касе че се воръ деїїна спре ачеаста. Асемїнеа пз воръ фї днпедекадї епископїї днтръ нїмїкъ, а прочеде кз педенсе еклеїастїче днкоптра вер-къроръ кредїнчїошї, карї воръ кълка леїїле еклеїастїче ши канонеле.

Артїк. XII.

Асзїра дрептълвї де патронатъ ва децїде жъделе еклеїастїкъ. Кз тоте ачесте сзавзълъ поптїфїчїъ се днвоїесче ка, фїїндъ ворва де патронатъ секъларе, сзъ потъ жъдекаре трїзвпалеле секъларї деспре сзкчесїїнеа дн дрептълъ ачестїї патронатъ, фъръ а маї кзъта дакъ коптраверсїа е зрзїтъ днтре патронїї чеї адеверадї ши днтре чеї сзпносїтадї, ор днтре вървадїї еклеїастїчї карї се воръ фї десемпнатъ с. пропъсз де къръ ачестїї патронїї пентръ венефїчїъ.

Артїк. XIII.

Авжндъ дн ведеде рефөрїнцеле тїмълзї, сзптїтатеа са се днвоїесче, ка каселе пзре чївлї але клерїчїлоръ, прекъш дн прївїнда коптраптелоръ, деторїелоръ, ерезїгъдїлоръ с. монштенїрїлоръ, — сзъ сзъ черчетезе ши сзъ се децїдъ де къръ жъдекъторїеле секъларї,

Артїк. XIV.

Дїн ачесташї могївъ сзавзълъ поптїфїчїъ пз днпедїкъ, ка каселе еклеїастїчїлоръ пентръ крїмїнї ор алте касзрї пепалї, че се педенсескз прїп леїїле пепалї але їмперїлзї, сзъ пз се адзъкъ ла жъделе секъларе; днсе ачеста дн атаре касъ е облегатъ а днсчїїнда фъръ днтерзїере не епископълъ. Къръ ачеаста, ла прїндереа ши децїпереа дн днїсоре а днкълпатълзї се воръ обсерва монсїдеръчїзїїле черзте де реверїнда кзввїнїтъ статълзї клерїкале. Кжндъ днкоптра зпвї еклеїастїкъ се ва пропъчїа сжптїнда де морте, ор де карчере песте чїпчї ані, антеле жъдекъторесчї се воръ кзтїнека тот де зпа епископълзї ши ї се ва лъса факълтатеа де а сзкълта не кондемнатълъ, днтръ кжтъ ва фї де лїпсъ спре а децїде деспре педепанса еклеїастїкъ че ар фї а ї се аплїка. Ачеаста се ва фаче, де ва чере епископълъ ши атзпчї, кжндъ се ва декрета о педепансъ маї шїкъ.

Педепанса де карчере о воръ сзфөрї клерїчїї хотдезпа дн локзрї сепарате де секъларї. Дн

касъ де а се кондемна пентръ делїпте ор аватерї (transgressiones), се воръ днкїде дн монастїре ор дн алтъ касъ еклеїастїкъ.

Дн деспъсечїзїїле ачестїї артїкълъ пз се кзпрїндъ каселе маї маї, деспре карї аз декретатъ сакрълъ кончїлїз трїдентїкъ сесс. XXIV, с. s. де reform. Де пертрангареа ачесторъ касе воръ днгрїдї сжнтълъ пърїпте ши търїа са днпъратълъ,

Артїк. XV.

Пентръ оноеа касеї лзї Dsmnezez, каре е ределе реїлоръ ши домнълъ домпторїлоръ, се ва сзсдїне їмвїнїтатеа сжнтелоръ вїсерїче, прекъшъ їеартъ севърїтатеа пзвлїкъ ши прекъшъ чере жзстїдїа.

Артїк. XVI.

Азгъстїсїмълъ днпъратъ пз ва сзфөрї, ка вїсерїка католикъ, кредїнда, лїтърчїа ши їнстїгчїзїїле еї сзъ се деспредзїаскъ сзъ кз ворва, сзъ кз фанта, сзъ прїп скрїпте, пїче ка антїстїї ор мїнїстрїї вїсерїчелоръ сзъ фїъ днпедекадї дн есерчїдълъ оффїчїлзї лоръ, маї вжртосъ кжндъ е ворва де сзсдїнереа кредїндеї, а леїїе моралї ши а дїсчїпїнеї еклеїастїче. Къръ ачеаста, фїїндъ де лїпсъ ва преста ажъторїз еперчїкъ, спре а се есекъта сжптїнцеле пропъчїате де епископї днкоптра клерїчїлоръ че ши аз зїтатъ де деторїнцеле лоръ. Апої фїїндъ доресче а се сзсдїне мїнїстрїлоръ сакрї оноеа кзввїнїтъ лоръ дзпъ леїїеа дївїнъ, пз ва пермїте а се фаче нїмїкъ, че ар пзтѣ сзъ ї днжосеаскъ ор сзъ ї адзкъ дн деспредъ, чї дїн коптра ва демжнда, ка тоте авторїтърїїле їмперїлзї сзъ сзъ дее ла вер-че оккасїзпе, атжтъ архїенїкопїлоръ ши епископїлоръ, кжтъ ши клерълзї песте тотъ, реверїнда ши оноеа кзввїнїтъ демїтатїеї лоръ.

Артїк. XVII.

Семїнарїеле епископалї се воръ сзсдїне, ши знде вїнїтълъ лоръ пз ажжпце педеплїкъ пентръ скопълъ, пентръ каре сжнт деїїнате дн днцелесълъ сакрълзї кончїлїз трїдентїкъ, се ва днгрїдї дн модъ кзввїнчїосъ де днпълдїреа ачестїї вїнїтъ. Епископїї воръ гзверна ши адмїнїстра ачесте семїнаре кз дрептъ деплїкъ ши лїверъ дзпъ порта сакрелотъ каноне. Дрептачеа еї воръ де пзшї не репторїї ши профессорїї ор днвзъдъторїї семїнарїлоръ, ши ї воръ депърта де кжте орї воръ жъдека а фї де лїпсъ ор де фолосъ, асемїнеа воръ сзсчепе дн еле жзпїї ши прзпчї спре а ї форма дзпъ кзш воръ креде кз ва фї спре вїнеле енархїелоръ лоръ дн Домнълъ. Чеї че ши воръ фї фъкзтъ

сѣдіеле лоръ дн ачесте семінаре ши воръ фі кѣм-
дроватъ маі днѣтѣс прін ѳсамінас каначігатеа лоръ
сѣ воръ пѣгѣ адмітере дн сколеле вер-кѣрві алтѣ
інсѣтѣтѣс; овсервандѣ челе де овсерватѣ, воръ
пѣгѣ сѣ конкѣрѣ пентрѣ вер-че катедрѣ ши афарѣ
де семінаріс.

Артѣк. XVIII.

Сказнѣлѣ понтіфічѣс, всѣндѣ дрептѣлѣ сѣс
пропрѣс, ва днѣінда епархіі с. діеѣесе нѣве, ши
ле ва деротѣнзі дін нѣс, кѣндѣ ва чере ачѣста
вінеде снїрѣтѣале алѣ кредічїоніалоръ. Днсе ла
о днѣтѣшларе ка ачѣста, се ва консѣлта кѣ гѣ-
вернѣлѣ імперіале.

Артѣк. XIX.

Мѣрія ѳа днѣпѣратѣлѣ, дн адеѣереа епіскопї-
лоръ, не карї, не темейлѣ прївілецілѣзі апосто-
лілѣз ерезілѣз дела серіаіссімї автеѣесорї аї Мѣріеї
сале, і пропѣне ор і автѣсѣе сказнѣлѣзі понтіфічѣс
спре інсѣтѣвічїзнеа канонїкѣ, се ва фолосї ши
деачї днѣінте де консїлілѣлѣ епіскопїлоръ, маї вѣр-
тѣсѣ де алѣ епіскопїлоръ дін ачѣсашї провічїѣ
еклѣсіастїкѣ.

Артѣк. XX.

Метрополїціі ши епіскопїі, маї днѣінте де а
ла дн тѣнѣ гѣвернѣлѣлѣ вісерїчелоръ лоръ, воръ
пѣне днѣінтеа Мѣріе сале днѣпѣратѣлѣзі жѣрѣтѣн-
тѣлѣ де фїделїтате кѣ кѣвістеле ачесте: „Еѣ жѣрѣ
ши промітѣ не сѣнтеле еванѣелїе але лѣзі Дѣтѣне-
зѣс, кѣтѣ се каде епіскопѣлѣзі, асѣлѣтаре ши фїде-
лїтате Мѣріеї сале ѣесарео-редіе апостолїче ши
сѣкѣесорїлоръ тѣріеї сале; жѣрѣ ши промітѣ кѣ
нѣ воїс авѣ нїче о кѣтїнекѣчїзне ши нѣ воїс фї де
ѳаѣѣ ла нїче о консѣлѣтаре перїкѣлѣсѣ пачеї пѣ-
влїче, ши кѣ нѣ воїс ста дн нїче о легѣ-
тѣрѣ саз знїзне сѣснїчїѣсѣ нїче днѣлѣнтрѣлѣлѣ ім-
прїлѣзі, нїче афарѣ де імперїлѣ, ши кѣ де воїс аѳла
кѣ амперїндѣ врезнѣ перїкѣлѣлѣ пѣвлїкѣ нѣ воїс
омнїте нїмікѣ дін челе че сѣнт де лїнсѣ спре а-лѣ
авате.“

Артѣк. XXI.

Архіепїскопїі, епіскопїі ши тоді еклѣсіастїціі,
сѣнт дн тоѣ пѣрдїле імперїлѣзі лїверї а діс-
пѣне деспре челе че воїескѣ а лѣса ѳа торѣа
лоръ, дѣнѣ сакреле каноне, але кѣрорѣ прескрїпте
се воръ овсерва кѣ акѣратѣлѣ ши де кѣтрѣ леці-
тїмії лоръ ерезі, че ле сѣкѣѣдѣ ѳѣрѣ діатѣ с.
тѣсѣтѣжнѣтѣ (ab intestato), дн амѣндѣлѣ ачесте ка-
сѣрї сѣнт скосе де сѣвт ачѣастѣ діспѣсѣчїзне ор-
вѣтнїтеле ши вѣстнїтеле понтіфікалі але епіско-
пїлоръ діеѣесанї с. епархіюді, пентрѣлѣлѣ ачесте сѣ

консїдера ка вѣнѣрї але месѣї епіскопалї ши
ачѣа воръ трѣче ла чеї че сѣкѣѣдѣ дн епіскопѣлѣлѣ.
Тот аѣеа се ва зрѣта ши кѣ кѣрдїле, знде се діне
ачѣаста дн зсѣ.

Артѣк. XXII.

Ла тоѣ вісерїчеле метрополїтане саз архї-
епїскопалї ши сѣѳрагане, сангїтатеа са ва конѳер-
прїма демнїтате, декѣтѣва нѣ ва фї сѣнѣсѣс ла
патронѣтѣ секѣларе, дн каре касѣ дн локѣлѣ дем-
нїтатеї прїме се ва сѣвѣтїтѣ а дѣа. Пентрѣ челе-
лалѣте демнїтѣді ши превѣнде канонїкалі ва де-
нѣтї ши деачї дн коло Маїестатеа са, афарѣ де
челе че се дінѣ де конѳерїреа епіскопѣлѣзі, ор
сѣнт сѣнѣсѣс знї дрептѣлѣ ледїтїмѣ де патронѣтѣ.
Канонїчї ла нѣтїтеле вісерїче се воръ денѣтї нѣтѣмї
дїнтре преодїї карї авѣндѣ рѣчерѣтеле прескрїпте пестѣ
тотѣ прін каноне, се воръ фї днсепаѣтѣлѣ кѣ лѣздѣ саз
дн кѣра епірїтѣале, саз дн трѣві еклѣсіастїче, саз
ка профессорї ор днѣлѣдѣторї де дісчїплїнеде сакре.
Кѣтрѣ ачѣаста се десѣїндеаѣлѣ рѣчїсїтатеа де
пачере дін новїлі ор де тїтлѣ де повлѣдѣлѣ, сѣсѣпї-
вѣндѣсѣе днсе кондічїзнїле че воръ фї пѣсе ла вреѣ
ѳвнѣчїзне. Еар' даїнеа чеа демнѣ де лѣздѣ де
а конѳерї канонїкателе не кале де конкѣрѣсѣ пѣ-
влїкѣ, се ва сѣсѣдїне знде се аѳлѣ дн вігѣре.

Артѣк. XXIII.

Се воръ консїтѣзі саз днѣтродѣѣе кѣтѣ се ва
пѣте маї кѣрѣндѣ дѣнѣлѣ норта прескрїпѣ де кон-
чїлілѣлѣлѣ трїдентїнѣ (sess. V. c. 1 et sess. XXIV c.
8 de reform.) дн вісерїчеле метрополїтане ши
епїскопалї атѣтѣ канонїкѣлѣлѣ лѣнїтѣнѣціарїс,
кѣтѣ ши канонїкѣлѣлѣ теологѣ, знде лїпсескѣ,
еар' дн вісерїчеле коллеціате канонїкѣлѣлѣ теологѣ,
ши превѣнделе ачесте сѣ воръ конѳерї де епіскопї
дѣнѣ декрѣтеле нѣтїтѣлѣзі кончїлілѣлѣ трїдентїнѣ, ши
дн касѣ де аѣеа дѣнѣлѣ ордінѣчїзнїле папалї.

Артѣк. XXIV.

Парохїеле се воръ да тоѣ прін конкѣрѣсѣ пѣ-
влїкѣ ши овсервандѣ прескрїптеле кончїлілѣлѣзі трї-
дентїнѣ. Ла парохїеле сѣнѣсѣсѣ патронѣтѣлѣзі
еклѣсіастїкѣ, воръ пресѣнтѣ патронїі не знѣлѣ
дїнтре трѣї, не карї і пропѣне епіскопѣлѣлѣ дн мо-
дѣлѣлѣ епнѣціатѣлѣ маї сѣсѣ.

Артѣк. XXV.

Сѣнѣціа са. спре а да тѣстїмонїс де снѣглѣареа
са віневоїндѣлѣ тѣріеї сале апостолїче днѣпѣратѣлѣзі
ши реѣелѣзі Франчїскѣ Іосеѳѣ, конѣде Мѣріеї сале
ши сѣкѣесорїлоръ сѣї католїчї дн імперїс дрептѣлѣлѣ

de densmîre la tote canonizatele ши парохіеле свънъсе патронатълзи, че провине дин фондулз де релѣціоне саз де стъдіе, дъсе ашеа, ка се аллеагъ зълз дин треі, пе карі епископълз дн зрта зъзі конкърс пълъкъ і ва жъдека маі демни днтре чеілалці.

Артѣк. XXVI.

Дотареа парохіелоръ, че дъпъ референделе тѣмълзи ши локълзи нъ аз винѣтъ (congrua) де ажънсъ, се ва адаѣе кѣтѣ се ва пѣтѣ маі кържндъ, ши де парохіі католічі де рѣгълз ориентале се ва днгрѣці ка ши де парохіі рѣгълзи латѣнъ. Дъсе діспъсецізнеа ачеаста нъ се естѣнде ла вісерічеле парохіалі свънъсе зъзі патронатъ еклесіастѣкъ ор секъларе, аккѣштѣгатъ дн модъ лецітѣмъ, чі ачесте рѣшънъ дн сарчѣна патронѣлоръ лоръ. Декътва патронѣі нъ поръ сатѣсѣаче пѣдепѣлѣнъ облегъчѣзѣнѣлоръ дънъсе лоръ прѣн леѣеа еклесіастѣкъ ши маі вжртосъ кѣндъ парохълз е дотатъ дин фъндълз релѣціонеі, се ва фаче днгрѣціреа кѣввінѣтъ лъжндъ а мѣнтѣ ла челе че чере стареа лъкрърілоръ.

Артѣк. XXVII.

Фѣндъкъ дрептълз асвпра възврілоръ еклесіастѣче дерѣвъ дин інстѣтѣреа канонѣкъ, нѣмѣне дин чеі че с'аз денъмѣтъ ор с'аз прѣсѣпѣтатъ пѣнтръ вер-че венѣфічѣз саз прѣвжндъ маі таре ор маі мѣкъ, нъ ва пѣтѣ лъаре асвпръ-ші адмѣнѣстрареа възврілоръ тѣмъзрарѣ днпрѣзнате къ венѣфічѣлз, декътѣ дн вѣртѣтеа інстѣтѣчѣзнеі канонѣче. Кътръ ачеаста се воръ обсерва къ есанѣтѣтате дн поссецізнеа вісерічелоръ катедралі ши а възврілоръ днпрѣзнате къ еле, tote прѣскрѣптеле къцпрѣнсе дн канонеле вісерічѣеі ши маі аллесъ дн погѣфікалълз ши черѣмоніалълз романъ, ши вер-че зсз ор датѣне контраре де воръ делътъра.

Артѣк. XXVIII.

Рѣгъларѣі, адекъ монахѣі, карѣ дъпъ статътеле ордінелзи де каре се дѣнъ сѣнтъ свънъзіні маі-марѣлоръ лоръ цѣнерарѣ че аз рѣшѣдѣнѣа дѣжгъ сказъ пълъз апостолѣкъ, се воръ гъверна дъпъ порта нѣмѣтелоръ статъте, фъръ дъсе а detrаѣе чева дрептѣрілоръ, че компѣтъ епископѣлоръ дъпъ каноне ши маі аллесъ дъпъ декретеле кончѣлѣлзи трѣдѣнтѣнъ. Дрептачѣа нѣмѣдѣці свѣнеріорѣ цѣнерарѣ, воръ кѣшѣнека лѣверѣ къ свънъшіні лоръ дн tote кѣте се дѣнъ де офѣчѣлз лоръ; асемѣнеа ши вісігъчѣзѣнеа асвпра лоръ ле воръ днтрѣпрѣнде лѣверѣ. Маі дѣколо рѣгъларѣі саз монахѣі, воръ обсерва фъръ нѣче о пѣдекъ рѣгълеле ордінелзи, інстѣтѣгълзи ор

конгрегъчѣзнеі де каре се дѣнъ, ши дн конформѣтате къ прѣскрѣптеле сказълзи погѣфічѣз воръ адмѣте ла повѣдѣятъ ши ла профѣсізнеа релѣціосъ пе чеі че воръ чере. Tote ачесте се воръ обсерва асемѣнеа ши дн прѣвѣнѣа монахелоръ, днтрѣ кѣтѣ се дѣнъ де еле.

Архіепѣскопѣі ши епископѣі аз воѣъ де а інстѣтѣзі дъпъ канонеле вісерічѣеі дн діечеселе лоръ ордіні саз конгрегъчѣнеі (такѣте) релѣціосе де атѣжндѣс сепселе; десѣре ачеаста дъсе се воръ конѣзлѣта къ гъвернълз імперіале.

Артѣк. XXIX.

Вісеріка аре дрептълз де а аккѣштѣга поссецізні нѣже дн вер-че модъ лецітѣмъ. ши пропѣрѣтатеа еі асвпра челоръ че посседе акът, ор ле ва аккѣштѣга деакът днпѣнте, рѣшъне пеатѣнсъ. Прѣн зртаре фъндъчѣзѣнеа еклесіастѣче, атѣтъ челе веки, кѣтѣ ши челе нѣже, фъръ де днтрѣвѣнѣреа сказълзи апостолѣкъ нъ се воръ пѣтѣ нѣче десѣінѣдаре, нѣче зѣре свѣдѣнжндъ дъсе потѣстатеа датъ епископѣлоръ прѣн сакрълз кончѣлѣз трѣдѣнтѣнъ.

Артѣк. XXX.

Бъзвріле вісерічѣсчѣ се воръ адмѣнѣстра де кѣтръ ачеіа, де карѣ се дѣне ачеаста дъпъ каноне. Лъжндъ дъсе дъ консѣдеръчѣзне ажъзторѣнделе, че азгъстѣцісѣмълз днпѣратъ къ венѣгѣнѣтате фаче дин вѣстѣрѣа пълъкъ пѣнтръ а аккоперѣ лѣпселе вісерічелоръ, възвріле ачесте нѣче се воръ вѣнде. нѣче се воръ днкърка къ сарчѣне греле, фъръ де ада днвоѣреа лоръ ла ачеаста атѣтъ сказълз погѣфічѣз, кѣтѣ ши Мърѣа са днпѣратълз, ор ачеіа къроръ воръ конкредѣ еі ачеастъ треаѣъ.

Артѣк. XXXI.

Бъзвріле дин карѣ се кѣтѣзне фъндълз с. фондулз релѣціонеі ши алъ стъдіелоръ, сѣнтъ дъпъ орѣцінеа лоръ пропѣрѣтатеа еклесіеі ши се адмѣнѣстръ дн нѣмѣле еклесіеі, авжндъ епископѣі дн прѣвѣнѣа ачеаста інспѣнчѣзнеа кѣввінѣтъ лоръ дъпъ діспъсецізѣнеа, асвпра къроръ се ва днвоі сказълз погѣфічѣз къ Маѣестатеа са днпѣратълз. Вѣнѣтеле дин фъндълз релѣцінарѣ се воръ ерога пѣнтрѣ кѣлгълз дівѣнъ, пѣнтрѣ едіфічѣе вісерічѣсчѣ ши сѣмѣнарѣ. ши пѣнтрѣ tote кѣте се дѣнъ де адмѣнѣстрареа офѣчѣлзи еклесіастѣкъ пълъз кѣндъ фондулз дъсѣнѣі, прѣн кѣжѣделѣпере днтре сказълз погѣфічѣз ши днтре тѣрѣа са днпѣратълз, се ва днпѣртѣді дн дѣтъчѣзѣні ставѣре ши дѣтъчѣзѣні еклесіастѣче. Спрѣ а днпѣлѣні челе че маі лѣпсѣскъ, Маѣестатеа са ва прѣста ши деаѣчѣ днпѣнте

ажжѣторинѣ тотъ кѣ ачѣаші граціѣ ка ші пѣнѣ акѣм; ва дѣкъ де ворѣ іерта реферинѣеле тѣмнѣлѣ ва свѣтністра аажжѣторѣ ші маі маі. Асемінеа ші вінітеле с. редітеле дін фѣндѣлѣ стѣдіелорѣ се ворѣ аппліка пѣмаі пѣнгрѣ дѣвѣдѣтѣмнѣлѣ католікѣ ші дѣпѣ воінѣа чѣа евлавіосѣ а фѣндѣторіелорѣ.

Артѣк. XXXII.

Вінітеле венефіціелорѣ ваканці се ворѣ дѣдѣче, дѣтрѣ кѣтѣ ера хсїтатѣ ші пѣнѣ акѣм, ла фѣндѣлѣ релѣцізпаре; кѣтрѣ ачѣаста ші вінітеле ваканціелорѣ епіскопате ші аваціе секѣларі дін Ънгаріа ші дін цѣрїле че дїнеа де еа, дн а кѣрорѣ пачїфікѣ поссесїзне се афларѣ антѣчессорїї маїестатеї сале дѣтрѣнѣ лѣнѣгѣ шїрѣ де секѣлї, акѣм Мѣрїа са дѣшпѣратѣлѣ дін дндѣмнѣлѣ пропрїѣ ле ассемнѣ тотъ фѣндѣлѣ релѣцізпаре. Дн ачеле пѣрді але імперїзлї, знде. нѣ есїсте фѣндѣ релѣцізпаре, се ворѣ інстїтѣ коммїссїзні местекате пѣнтрѣ фїтѣваре дїечесѣ с. епархїѣ, карї апої, дѣпѣ форма ші регѣлеле че се ворѣ статѣї прїн кѣлїцелѣцѣре дѣтрѣ сѣнѣціа са понтїфічеле ші дѣтрѣ Мѣрїа са дѣшпѣратѣлѣ, ворѣ адмїністра не тїмнѣлѣ де ваканѣдѣ атѣтѣ вѣнѣрїле епіскопїелорѣ (але месї епіскопалї), кѣт ші але тѣтѣрорѣ челорлаате прѣвѣнде с. венефіціѣ.

Артѣк. XXXIII.

Фїндѣкъ дн тїмнѣлѣ скѣтїтѣрелорѣ трекѣте дн челе маї тѣлѣте локѣрї але терїторїзлї австрїакѣ дѣчїмеле еклѣсїастїче с'аз дѣсѣфїндатѣ прїн леѣеа чївіле, шї акѣм, авѣндѣ дн ведере спеціалїле черѣвнстанѣе, нѣ е кѣ пѣтїнѣдѣ а рѣстїтѣї престареа лорѣ дн імперїзлѣ дѣтрѣгѣ, сѣнѣціа са напа, дѣпѣ черереа маїестатеї сале шї дін консїдерѣчїзнеа пачеї пѣвлїче каре шї пѣнтрѣ релѣцізне е де чѣлѣ маї маіе інтересѣ, перміте шї дѣтермінѣ ка, сѣсѣдїнѣндѣ дрептѣлѣ де а прѣтїнде дѣчїма аколо знде маї есїсте дн фапѣтѣ, дн чѣелалте локѣрї дн локѣ де дѣчїме шї ка о дѣсѣтнѣаре пѣнтрѣ еле, гѣвернїзлѣ дѣшпѣрѣтѣскѣ сѣ ассемне алте дотѣчїзні с. вініте дн вѣнѣрї немішкѣторѣ, ор фѣндате с. ассѣкѣратѣ не дѣторїа статѣлї, шї сѣ ле рѣспѣндѣ ла тоді шї ла фїекаре, карї се вѣзѣраз де дрептѣлѣ де а лѣа дѣчїме; тотъ дѣодатѣ дѣкарѣ Маїестатеа са, кѣткѣ дотѣчїзніле с. вінітеле ачѣсте се ворѣ поссѣде шї се ворѣ перчене дѣтрѣ тоте прѣкѣт сѣнт ассемпате, сѣв тїтѣлѣ рѣтрївїтївѣ с. оперосѣ шї кѣ ачеламї дрептѣ ка шї дѣчїмеле дн алѣ кѣрорѣ локѣ сѣкѣдѣ.

Артѣк. XXXIV.

Чѣелалте карї се маї дїнс де персонеле шї лѣкѣрѣїле еклѣсїастїче шї де карї нѣ се фѣкѣтѣ ворѣ дн ачѣстї артїкѣлї, се ворѣ дїреѣе тоте шї се ворѣ адмїністра дѣпѣ дотрїна вісерїчеї шї дѣпѣ а еї дїсчїплїнѣ че стѣ дн пѣтере шї е апроватѣ де скаѣнѣлѣ понтїфічїѣ.

Артѣк. XXXV.

Прїн ачѣстѣ конкордатѣ солѣтне, тоте леціле, ордінѣчїзніле шї дѣкрѣтеле пѣвлїкате дн вер че модѣ шї сѣв вер-че фортѣ дн імперїзлѣ австрїакѣ шї дн фїекаре дін цѣрїле дін каре се компнѣе, сѣнт аврѣгате дѣтрѣ кѣтѣ ворѣ фї конѣрарї ачѣстѣї конкордатѣ; еар' конкордатѣлѣ дѣсѣшї ва авѣ дн пѣшїтеле цѣрї дѣачїї дн коло пѣнтрѣ тотѣдѣзна пѣтере ка леѣе де статѣ. Дрѣнѣачѣа атѣндоѣ пѣрділе конкордѣторѣ промітѣ, кѣ агѣтѣ еле, кѣтѣ шї сѣкѣсорїї лорѣ ворѣ цїне кѣ скѣшпѣтате тоте несте тотѣ шї дн парте, авѣпра кѣрора с'аз днвоїтѣ. Дѣкѣтѣва с'ар пасче дн віиторѣ вре о дїфікѣлѣтате, сѣнѣціа са напа шї тѣрїа са дѣшпѣратѣлѣ се ворѣ днделѣе дѣшпѣрѣвѣлѣ спре а дѣшпѣка лѣкѣрѣлѣ ка амїчї.

Артѣк. XXXVI.

Ратїфікѣчїзніле ачѣстѣї конкордатѣ се ворѣ рѣскїтѣва дн термінѣ де доѣ лѣнї компнѣтатѣ дїн зїѣа сѣмнатѣ не ачѣстї артїкѣлї, саз шї маї кѣрѣндѣ де ва фї прїн пѣтїнѣдѣ.

Спре днкрѣдїндѣаре, пѣмідїї маї днпайнто пайнїзтїнѣї аз сѣвѣскрїсѣ ачѣстѣ конкордатѣ, шї лѣаз обсѣмпнатѣ фїкѣаре кѣ сїцілѣлѣ сѣѣ.

Датѣ дн Віена дн опѣтѣспрѣзѣче Аврѣстѣ, дн анѣлѣ тѣнтѣрїеї зпа нїїе опѣтѣсѣте чїнчїзѣчї шї чїнчї.

Мїхїїле Кард: Іосѣфу Отмар де Раусчер м. р.
Viale-Prelá m. р. Архїенїскопѣлѣ Віенї.

L. S.

L. S.

Ної, вѣзѣндѣ шї есамїнѣндѣ артїкѣлїї ачѣстѣї конкордатѣ, дѣкѣрѣтѣ кѣ і-ам апроватѣ шї конфїрматѣ не тоді дн тотѣ шї дн парте промітѣндѣ кѣ кѣвѣнтѣлѣ пострѣ чѣсарѣо-рѣцїѣ пѣнтрѣ Ної шї сѣкѣсорїї пострї, кѣ вомѣ есѣкѣтѣ кѣ врѣдїнѣдѣ тоте кѣте се кондїнѣ дѣтрѣ дншїї шї нѣ вомѣ сѣфѣерї ка сѣ се калѣе дн нїче зїѣ модѣ.

Спре маї маіе днкрѣдїндѣаре шї тѣрїѣ, амѣ сѣвѣскрїсѣ кѣ тѣлѣа Нострѣ ачѣастѣ ратїфікѣчїзне шї амѣ пѣсѣ де с'а конфїрматѣ прїн атѣтѣрпареа сїцілѣлѣ Нострѣ чѣсарѣо-рѣцїѣ. Датѣ-амѣ ачѣастѣ

„Дн Ісхі дн дозвечи ми треі але лэней Септемвре, апэля Домнэлы зна миіе опгэ сгте чінчизечи ми чінчи, алэ днпърэдирей Ностре алэ шептеле.“

Franciscu Josefu.

L. S.

Comite a Buol-Schauenstein.

Din mandatulu propriu alu Maiestatei
sale cesareo-regie apostolice:

Otto. Baronu a Mayenburg m. p.

I. Maiorescu.

I. Major.

DE ЛЭНГЪ ІНЕЪ 29. NOEMBRIE.

Аміче!

Сокотъ нзмаі дн днтересэзъ історіей весері-
чешті а лэкра, дакъ ддї тримітэ дн традэчере
скэрта кэвэнтаре а вікаріэлы Рокней цінэть дн
лішва цертанъ кэ окасіэнеа прімїрей Еміненціей
сале. Кардіналелы ми Нэндіэлы апостоликъ ла
пэштеа Блажэлы — ка а зпэія че фэ днсърчинатэ
де Есцеленціа са D. Метрополітэ спре а лэ прімї
аколо кэ карета де галъ, дн фэштеа зней депэ-
ціэні, деспре каре съ фэкъ мендіэне дн Nr. 86
алэ предзїтеї пэстре газете. Кэпрінсэзъ еї, фэ ачеста:

Еміненціа вострѣ! Клерэзъ романескэ греко
католикъ дши іеа фіаска лібертате а салэта днтра-
реа Еміненціей востра дн міжлокэзъ джэсэлы, ми
деодатэ кэ фіаскэ девоціэне а въ рога ка съ въ
дндэраці а прімї спресіэнеа сентімїтелорэ де амбре
ми мэлдэміре, де каре фіекаре імітэ патриотікъ ла
аста преа веселъ ми де мэлэ дорітэ сэрэкторе
есте пэтрэнеъ. Дн аджкэзъ пентэлы въ спрї-
тэмэ о віневенїре, не кэтэ де кэчернікъ,
дре атэтэ де мэлдэміторе! Кэ днтэсіастїче
імімі въ зрэхъ: Дуалт ми дндэлэнгатэ се віедзїці
Еміненціа вострѣ ка зпэзъ че мэлэ адї конпрї-
эмітэ ми кэ адеврэтэ зелэ апостоликъ адї конэ-
жратэ ла ачеста шаре сэрэкторе ла реїнвіереа ме-
трополіей гр. кат. а Българэлы, че ста мортэ де
142 де ані, ми не лэвгэ тоате лэкрэміе статэлы
ми але весерїчії, кэ карі сэлтеці окэпаці, адї дн-
трепрінсэ ми фэкэтэ спре а дэче дн деплініре а-

честэ актэ солэзъ? ачеста остенїторе апостоликъ
кэльторіе. —

Деодатэ дн пэтеле Есцеленціей сале а преа
етїматэлы нострэ D. Метрополітэ адэкс фіеска
ми кэчерніка рогаге, — ка съ въ дндэраці а лэа
дн діспосїціэнеа Еміненціей востре ачеста каретэ
де галъ, ми днтракса а въ сї. —

Въ сэрэтэмэ сэлта дреантэ ми не рекомен-
дэмэ пэпрїдестей фаворе а Еміненціей востре.

Bibliografia.

Ла Берлін, дн ліврерія лэї Ф. Шнейдер аз
ешїтэ де кэжндэ, ми песте пэцінэ се ворэ аеа
ми дн Іанї ла ліврерія-ноэ:

Mémoires inédits de l'amiral Tchichagoff. —
Чїчіагоф аз фостэ командантэ ен чэф алэ арміей
рэсентї дн Молдова дн 1811. ми гзвернаторэ
прїнціпалелорэ Дэспрїї. Ел аз лэатэ парте ла
трататэзъ де Бэжрэшті, прїн каре Бесаравіа аз
трекэтэ кэтрэ Рэсіеа. Ачестэ карте мерїтэ, дн
днпрецізэрїеле де фадэ, атенціа тэтэлорэ біменї-
лорэ че се окэпэ кэ політіка ми історїеа Оріентэлы.
„Ст. Дэп.“

А ешїтэ акэмэ де сзэ тіпарэ картеа днті-
тэлатэ PRIMA ETATE саз АВЕСЕДАРИУ, каре
с'а-авторїсатэ ми с'а адонатэ де опоравїла Ефорїе
а скоалелорэ, карте дідактїкэ пентрэ едэкаціа прї-
ватэ а копїлорэ де амбеле сексе. Ачестэ
карте, каре мерїтэ с'о аївэ орї че мзтэ де фамї-
ліэ спре а ода де лектэрэ ла копї сї, се афлэ де
вэжзаре ла тоате ліврерїеле дн Бэжрэшті.

Din „Бібліотека літтерарэ“, а D. Георге Іоанїд
ва ешї песте пэцінэ де сзэтэ тіпарэ „Мїстереле
Днксіціей“ ілэстрате, ми ва днтра дндатэ сзїтэ
тіпарэ. „Gavriela de Lamartine. Regina Margot.
de A. Dumas. Turcia Actuala de Ubicini. Con-
tele de Monte Christo de A. Dumas.

Редакторѣ респэзїкторѣ
ІАКОВЪ МЪРЪШАНЪ.

Едіціэнеа ми тіпарїэзъ лэї
ІОАНЕ ГОТТ.